

Tupinades o tupinats?

A Campdevàrol (un topònim que prové dels vàndals que hi establiren un campament el segle IV) m'expliquen que quan els homes van a fer la tassa a la taverna i se les beuen de tres en tres és que tupinen. És a dir, que beuen en excés i s'entupinen fins a quedar ben tupinats, embriagats, gats.

Naturalment, tot aquest camp semàntic recolza en el tupí, una olla petita que ha saltat als llibres d'història per culpa d'un frau electoral conegut amb el nom de tupinada perquè els seus promotors omplien els tupins amb paperetes falses que permetien capgirar els resultats d'una votació. Les tupinades van sovintejar a Espanya durant la Restauració borbònica, quan el poder estatal saltava alternativament dels liberals als conservadors.

Ara bé, mai fins ara no havia vist associar el tupí a l'alcohol com a Campdevàrol.

L'explicació més plausible d'aquest ús que ha creat neologismes com tupinar, entupinar-se o anar ben tupinat me la brinda el Valentí Morera, un campdevanolenc de 57 anys que afirma: "Aquí els hiverns són freds i abans ho eren molt més, i recordo que a moltes cases, i la meua no era una excepció, hi havia molta gent gran que tenia per costum tenir a un costat de l'estufa o vora el foc a terra, un tupí amb vi calent, per reconfortar l'ànim... i estimular un xic el cos abans de sortir a treballar la terra al matí o en tornar a casa després d'haver estat fangant i esterrossant l'hort en dies freds." I vet aquí un got, o potser dos, i aquest tupí ja s'ha fos.

Publicat a:

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/721899-tupinades-o-tupinats.html?cca=1&piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mes&utm_source=rss&utm_medium=mes&utm_campaign=rss